

Dansk Erhvervs NøgletalsNyt

Lavere fart på europæisk opsving

Af: Kristian Skriver, økonom & Jonas Meyer, økonom

Den forgangne uge bød på tal for ledigheden frem til marts. Ledigheden steg med 1.500 personer fra februar til marts, når der korrigeres for sæsonmæssige effekter. Ledighedsniveauet i marts sneg sig dermed op på 4,1 pct., hvilket er tæt på det strukturelle niveau for ledigheden i Danmark. Med det fortsatte beskæftigelsesopsving er det ikke utænkeligt, at ledigheden igen vil begynde at falde i de kommende måneder, hvilket vil øge risikoen for potentielle flaskehalsproblemer på det danske arbejdsmarked. Af hjemlige økonomiske nøgletal har vi i den seneste uge også fået tal, der viser, at de første 2 måneder af 2018 bød på stigende boligpriser. De stigende boligpriser kommer på trods af en stramning reglerne for låntagning fra 1. januar i år.

I løbet af ugen udgav EU-kommissionen deres såkaldte *forårsprognose* for dansk økonomi. Kommissionen er forholdsvis optimistisk på dansk økonomis vegne og forventer således, at dansk økonomi vil vokse med 1,8 pct. i år og 1,9 pct. i 2019.

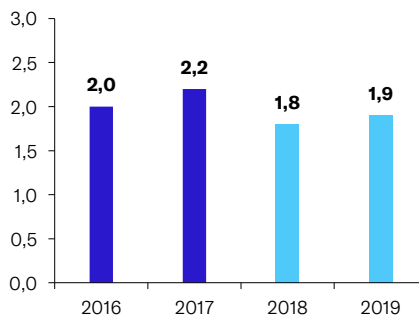
Kigger vi uden for landets grænser, har vi i løbet af ugen fået første bud fra Eurostat på, hvordan europæisk økonomi udviklede sig i 1. kvartal 2018. Ifølge Eurostat steg BNP i Europa med 0,4 pct. fra 4. kvartal 2017 til 1. kvartal 2018. Det er en lidt lavere kvartalsvækst, end hvad vi så i 4. kvartal sidste år, når der tages højde for effekten af sæson. Hen over året er den europæiske økonomi vokset med 2,4 pct. – der er med andre ord fortsat pæn fart på det europæiske opsving. PMI-tal for april indikerer også, at væksten i Europa ikke har tabt pusten yderligere.

Den kommende uge får vi tal for eksporten frem til og med marts i år. Dermed skal der gøres status over eksportudvikling i 1. kvartal af 2018. Eksporttallene har indtil nu indikeret, at eksporten på trods af det pæne globale opsving har haft det svært her i starten af 2018.

Næste uge kommer der også nye tal for udviklingen i forbrugerpriserne frem til og med april. Indtil videre har væksten i forbrugerpriserne været yderst moderate, hvilket har medført, at vi også har set stigende realløn. Sidst men ikke mindst får vi tal for udviklingen i det danske bilsalg.

Nøgletal	Side
Ledigheden steg en smule i marts	2
Mindre fald i væksten i Europa	3
2018 har lagt fra land med stigende boligpriser	4
Flere konkurser i april	5

Procentvis vækst i BNP, prognose fra Europa-Kommissionen

Ledigheden steg en smule i marts

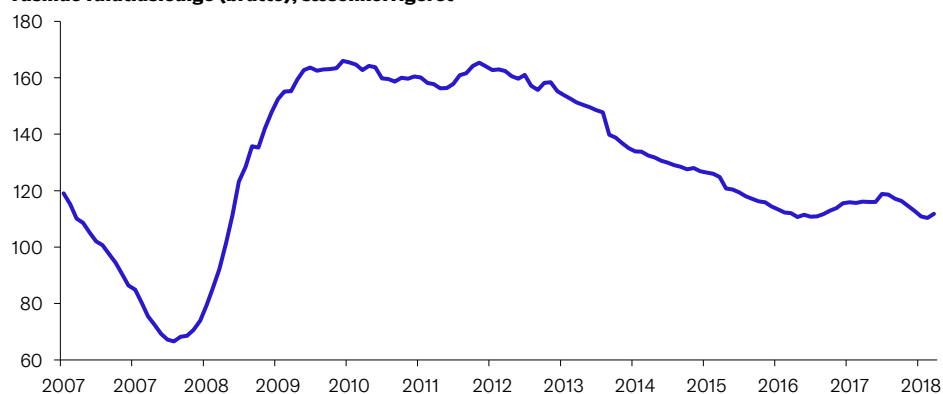
Mandag kom der nye tal fra Danmarks Statistik for udviklingen i ledigheden. De viste, at bruttoledigheden i marts var 1.500 fuldtidspersoner højere end i februar, når der tages højde for almindelige sæsonudsving. Set i lyset af at ledigheden er faldet hver måned siden juli sidste år, så er det overraskende at ledigheden steg i marts måned. Når vi ser stigende ledighed, giver det typisk grund til bekymring for at opsvinget er ved at bøje af – det giver denne isolerede stigning i ledigheden ikke umiddelbart grund til bekymring. Stigningen skal dels ses i lyset af at ledigheden er faldet med knap 4.000 fuldtidspersoner i løbet af det sidste år. I samme periode er der blevet skabt mere end 50.000 nye arbejdspladser i Danmark. Når ledigheden falder mindre end beskæftigelsen er steget, er det et udtryk for at arbejdsstyrken er forøget.

En ledighed på 111.807 personer eller 4,1 pct. er tæt på det strukturelle niveau. Det er ikke utænkeligt, at ledigheden kan falde yderligere, men hvis ledigheden falder ret meget mere, så vil det være et symptom på et overophedet arbejdsmarked. Yderligere fremgang i beskæftigelsen skal derfor drives af fortsat stigende arbejdsstyrke. Over de kommende år hæves pensionsalderen, hvilket vil bidrage til en yderligere stigning i arbejdsstyrken. Det er dog usikkert, om arbejdsstyrken kommer til at stige i samme tempo, som efterspørgslen efter medarbejdere stiger. Det taler for, at der gennemføres yderligere reformer eller alternativt, at der åbnes mere op for import af arbejdskraft fra udlandet.

Ledigheden har i perioder været kraftigt påvirket af teknik omkring, hvem der tæller med som ledige i den officielle ledighedsstatistik. Frem til sommeren sidste år steg ledigheden trods stigende beskæftigelse, da ledige modtagere af integrationsydelsen, som noget nyt blev talt med i bruttoledigheden. Siden er antallet af ledige integrationsydelsesmodtagere faldet, hvilket er en del af forklaringen på ledighedsfaldet siden sommeren sidste år. Samtidig blev opgørelsen af bruttoledige ændret pr. 1. juli 2017 pga. nye datakilder til opgørelsen af ledige dagpengemodtagere. Det kan være medvirkende årsag til at ledigheden steg i juli sidste år.

Ledigheden steg i marts efter at have været faldende siden juli 2017

Tusinde fuldtidsledige (brutto), sæsonkorregeret

Kilde: Danmarks Statistik

Mindre fald i væksten i Europa

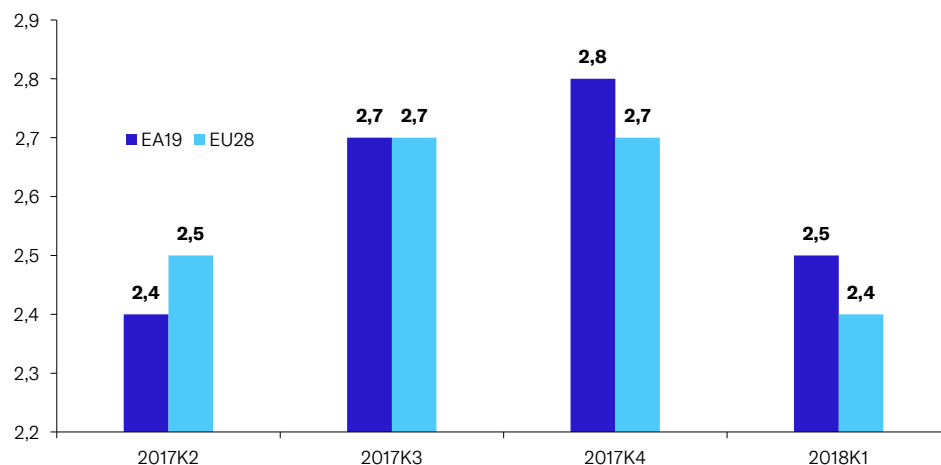
Eurostat har offentliggjort første bud på BNP-væksten i 1. kvartal 2018 i Europa. Tallene viste, at europæisk økonomi voksede med 0,4 pct. i 1. kvartal 2018 i forhold til sidste kvartal af 2017. Over det seneste år er BNP steget med 2,5 pct., hvis vi taler Euroområdet, og 2,4 pct., hvis vi fokuserer på EU.

Vækstraten for europæisk økonomi blev dermed lidt lavere i 1. kvartal 2018 i forhold til 4. kvartal 2017, hvilket dog også var ventet på forhånd. Vi har i de første måneder af 2018 oplevet, at de økonomiske indikatorer pegede i retning af et lidt aftagende vækstmomentum i Europa. Europæisk økonomi bevæger sig med en årsvækst i BNP på 2,4 pct. – 2,5 pct. dog stadig fremad i et ganske pænt tempo, hvilket er godt nyt for en lille åben økonomi som den danske!

Eurostat har ligeledes præsenteret tal for udviklingen i den europæiske ledighed frem til og med marts i år. Det økonomiske opsving i Europa har medført, at ledigheden har været for nedadgående de senere år. I Euroområdet var ledigheden i marts på 8,5 pct., hvilket er uændret i forhold til februar. Kigger vi bredere på EU samlet set, var ledigheden på 7,1 pct., i marts, hvilket også er uændret i forhold til måneden forinden. Både Euroområdet og hele EU har oplevet et pænt fald i ledigheden det seneste år. Den generelle lave ledighed i Europa kan komme til at ramme os herhjemme, da det kan gøre det vanskeligere at tiltrække udenlandsk arbejdskraft.

Væksten falder men er fortsat positiv

Procentvis udvikling i BNP fra samme kvartal året før, kædede værdier

Kilde: Eurostat

2018 har lagt fra land med stigende boligpriser

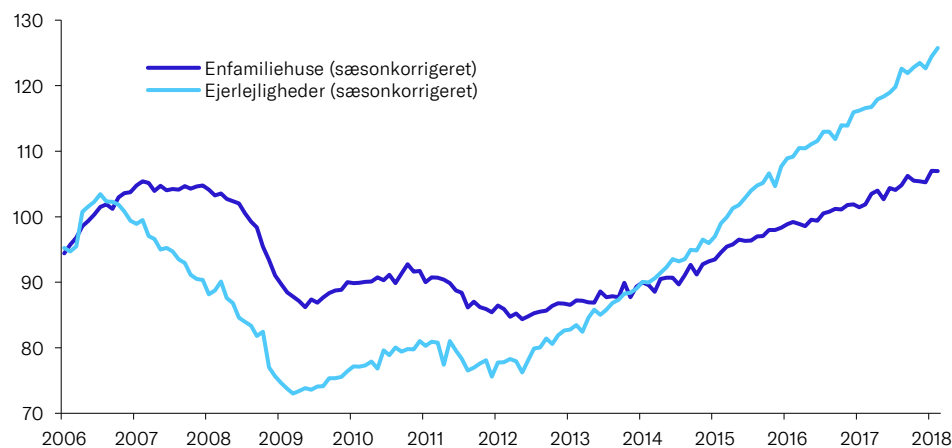
Danmarks Statistik har offentliggjort tal for udviklingen på boligmarkedet frem til og med februar i år. Tallene viser, at priserne på huse steg med 0,5 pct. fra januar til februar, mens prisen på ejerlejligheder steg med 1,8 pct. Betragter man perioden december-februar så er priserne på huse steget med 4,6 pct. ift. samme periode året før, mens ejerlejligheder i samme periode er steget med 7 pct.

Renser man tallene for normale sæsonudsving (nedenstående figur), så forsvinder stigningen i huspriserne, mens prisstigningen på ejerlejligheder falder til 1 pct. Både huse og ejerlejligheder har dog stadig oplevet stigende priser i 2018, selvom der korrigeres for effekten af sæson. 1. januar i år trådte regeringens nye retningslinjer for boliglån til husstande med høj gæld i kraft. Indtil videre er det vanskeligt at se en direkte effekt af indgrebet, men det kan dog ikke udelukkes, at effekten vil blive mere tydelig jo længere hen vi kommer i 2018.

Udviklingen på boligmarkedet er central i forhold til den samlede økonomiske udvikling herhjemme. Når prisen på vores boliger stiger, så trækker det både forbrug og boliginvesteringer med op. Lige nu er forudsætningerne for højere boligpriser til stede: rekordhøj beskæftigelse, stigende realløn og ikke mindst fortsat lave renter er med til at skubbe priserne op. De seneste års fremgang på boligmarkedet har været med til at støtte opsvinget, men hvis opsvinget på boligmarkedet skulle begynde at vende, så kan det sætte forbrug og boliginvesteringer under pres. Set i lyset af de økonomiske forudsætninger forventer vi dog, at 2018 vil byde på vækst i boligpriserne.

Fortsat stigende huspriser for huse og ejerlejligheder i 2018

Indeks 2006=100

Kilde: Danmarks Statistik

Flere konkurser i april

Danmarks Statistik har offentliggjort tal for udviklingen i antallet af konkurser blandt aktive virksomheder frem til april i år. Tallene viser, at april bød på 216 konkurser blandt aktive virksomheder, når der tages højde for den normale effekt af sæson – det er en stigning på 35 konkurser i forhold til marts. Konkurserne i april førte til 886 tabte jobs – det er en lille stigning på 41 jobs i forhold til måneden forinden.

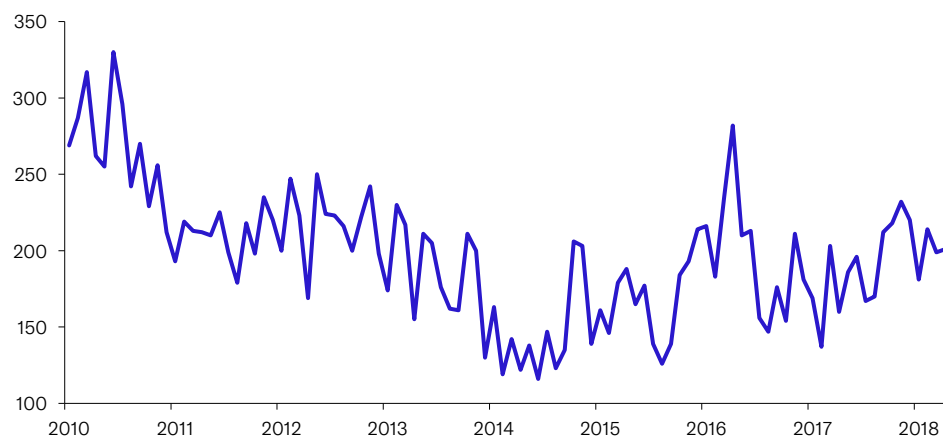
Sammenligner vi perioden februar-april med november-januar, så har vi oplevet en mindre stigning i antallet af konkurser på knap 50 – svarende til en stigning på 8 pct. Overordnet set har konkurstallet for de aktive virksomheder bevæget sig sidelæns siden efteråret sidste år – antallet af konkurser i februar ligger da også på samme niveau, som vi så i september-oktober sidste år.

Det kan umiddelbart virke besynderligt, at vi ikke har set et tydeligt fald i antallet af konkurser i takt med, at det økonomiske opsving herhjemme har taget til. En del af forklaringen er, at vi i disse år også oplever en pæn vækst i antallet af nyoprettede virksomheder, hvilket er med til at sætte skub i konkurrencen og dynamikken blandt virksomhederne på markedet.

Selvom antallet af konkurser ligger klart under niveauet fra for 10 år siden, så er det ikke sådan, at konkurser bare forsvinder fra økonomien, når det begynder at gå godt. Konkurs er en naturlig del af dynamikken i en markedsøkonomi, og de er med til at føre ressourcerne i økonomien derhen, hvor deres værdiskabelse er størst. Vi skal derfor heller ikke forvente, at det samlede antal konkurser i 2018 kommer til at ligge meget lavere end konkurstallet for 2017 på trods af, at dansk økonomi vokser i disse år.

Flere konkurser i april, men stadig samme niveau som sidste efterår

Antal konkurser i aktive virksomheder

Kilde: Danmarks Statistik

Note: Tallene er sæsonkorrigerede

Kontakt

Henvendelser angående Dansk Erhvervs *NøgletalsNyt* kan ske til økonom Kristian Skriver på kso@danskerhverv.dk eller tlf. 3374 6033. Eller økonom Jonas Meyer på jsm@danskerhverv.dk eller tlf. 3374 6275.